



**Najwyższa Izba Kontroli  
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia   maja 2011 r.

**Pan  
Tomasz Kołodziej  
Prezes Agencji Restrukturyzacji  
i Modernizacji Rolnictwa**

LSZ-4101-30-01/2010  
P/10/170

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli<sup>1</sup> zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR)<sup>2</sup> kontrolę zarządzania pomocą w ramach osi priorytetowej 1 – „Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej” w latach 2008-2010 (do 30.09), zawartej w Programie Operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” (Program).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 lutego 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania ARiMR związane z wykorzystaniem środków pomocy z Programu, mimo stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie kontrolowanej działalności.

**1.** Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zgodnie z § 9 umowy zawartej 26 czerwca 2009 r. z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Minister RiRW), opracowała i wdrożyła procedury zarządzania oraz kontroli zadań wykonywanych w ramach Programu. Zasady monitorowania realizacji projektów, informowania społeczeństwa o realizowanych środkach

<sup>1</sup> Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

<sup>2</sup> Kontrola miała na celu ocenę działalności Centrali ARiMR w Warszawie, bez uwzględnienia działalności oddziałów regionalnych ARiMR, w których NIK prowadziła odrębne kontrole.

i ich promocji oraz przechowywania dokumentacji, uregulowano instrukcjami i zarządzeniami Prezesa ARiMR. System zarządzania i kontroli uzyskał pozytywną opinię Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

**2.** W okresie objętym kontrolą, w wyniku rozpatrzenia 5.457 złożonych wniosków o dofinansowanie<sup>3</sup>, ARiMR dokonała 3.116 rozstrzygnięć<sup>4</sup> przyznających pomoc w ramach osi priorytetowej 1. Od decyzji określających pomoc w kwocie niższej od wnioskowanej lub odmawiających jej przyznania, wnioskodawcy złożyli 265 odwołań. W mocy utrzymano 222 decyzje (83,8%). W pozostałych przypadkach: 27 odwołań nie rozpatrzono w związku z przekroczeniem terminów na ich wniesienie lub stwierdzeniem niedopuszczalności odwołania, 7 decyzji skierowano do ponownego rozpatrzenia przez organy I instancji, w 1 przypadku stwierdzono nieważność decyzji, 1 postępowanie zostało umorzone, 1 odwołanie przekazane do Ministra RiRW oraz 6 spraw pozostawało w toku rozpatrywania.

Na 21 zbadanych spraw w 2 przypadkach stwierdzono przekroczenie terminu rozpatrywania odwołań o 10 i o 12 dni<sup>5</sup>, określonego w art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego<sup>6</sup>. Ponadto w jednym przypadku<sup>7</sup> nie zawiadomiono strony o nowym terminie załatwienia sprawy, z podaniem przyczyny zwłoki, mimo obowiązku określonego w art. 36 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego<sup>8</sup>. Wskazane nieprawidłowości wynikały z przyczyn organizacyjnych, tj. przerw urlopowych pracowników prowadzących sprawę oraz czynności związanych ze zmianą siedziby wydziału rozpatrującego odwołania.

Stwierdzono również, że we wszystkich badanych 21 sprawach, nie założono karty wniosku wymaganej postanowieniami obowiązującej procedury „Instrumenty Kpa w ramach PO” (KP-611-236-ARiMR).

**3.** Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie wywiązała się należycie z obowiązku określonego w § 14 umowy zawartej 26 czerwca 2009 r. z Ministrem RiRW, dotyczącego budowy i utrzymania systemu informatycznego oraz wykorzystywania go w celu monitorowania przebiegu realizacji Programu. Zrealizowany program informatyczny w niedostatecznym stopniu wspierał zarządzanie pomocą. Wskutek niezyskania zakładanej funkcjonal-

---

<sup>3</sup> Na kwotę 560.491 tys. zł.

<sup>4</sup> Wydane decyzje lub zawarte umowy na kwotę 352.200 tys. zł.

<sup>5</sup> Sprawy zakończone decyzjami DEC/29/DWR-61704-OR1600052/10 i DEC/219/DWR-61704-OR1600241/10.

<sup>6</sup> Dz.U. Nr 72, poz. 619 ze zm.

<sup>7</sup> Odwołanie od decyzji DEC/01/OR16-61704-OR1600017/10.

<sup>8</sup> Dz.U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.

ności<sup>9</sup>, program nie był wykorzystany do bieżącego nadzoru nad terminowością załatwiania spraw oraz monitorowania przypadków przekroczenia obowiązujących terminów rozpatrywania wniosków o dofinansowanie. W celu zapewnienia właściwego nadzoru nad terminowością załatwiania spraw, w ARiMR analizowano dodatkowe sprawozdania i informacje, sporządzane poza ww. programem przez pracowników oddziałów ARiMR.

Wbrew przyjętym założeniom, w systemie informatycznym nie utworzono mechanizmów:

- obsługi wniosków o dofinansowanie, w tym rejestrowania przebiegu postępowań związanych z wydaniem decyzji lub zawarciem umów o przyznaniu pomocy (brak możliwości wprowadzania i edycji danych zawartych we wnioskach o dofinansowanie oraz dotyczących zdarzeń zaistniałych w trakcie ich rozpatrywania<sup>10</sup>),
- wprowadzania i edycji danych z zestawień rzeczowo – finansowych,
- wprowadzania i edycji danych dotyczących kontroli na miejscu realizacji operacji, w tym ewidencji ich terminów i skutków.

Ponadto w systemie informatycznym nie dokonywano weryfikacji terminów wypłat pomocy (system nie ostrzega o ich przekroczeniu w toku realizacji wniosków o płatność) oraz nie rejestrowano przebiegu postępowania odwoławczego od decyzji w sprawie przyznania pomocy.

**4.** Najwyższa Izba Kontroli, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie ocenia realizację wypłat przyznanej pomocy.

Sposób zorganizowania w ARiMR postępowania związanego z realizacją płatności i nadzoru nad nim, nie wykluczył przypadków wypłaty pomocy po upływie terminów określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra RiRW z 28 sierpnia 2009 r.<sup>11</sup>, czy też terminów zawartych w wydanych decyzjach przyznających pomoc lub umowach podpisanych z beneficjentami. Przekroczenie terminów stwierdzono w przypadku środków 1.1., 1.2. i 1.5.<sup>12</sup> Na przykład w 8 zrealizowanych płatnościach na kwotę 16.848,2 tys. zł w ramach środka 1.1. (spośród 61 badanych płatności na łączną kwotę 107.117,2 tys. zł) pomoc wypłacono od 2 do 23 dni po upływie wymaganego terminu (od 61 do 83 dni od daty złożenia poprawnie wypełnionego wniosku). Przyczynami niedotrzymania wymaganych terminów dokonania płatności było m.in.:

---

<sup>9</sup> Założenia dotyczące funkcjonalności programu określono w § 3 umowy z 8 września 2010 r. zawartej z Ministrem RiRW.

<sup>10</sup> W szczególności uzupełnień wniosków i dat ich kompletności, możliwości rejestracji odmowy przyznania pomocy lub pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

<sup>11</sup> Rozporządzenie Ministra RiRW z 28 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu, trybu i terminów przekazywania sprawozdań oraz trybu i zakresu rozliczeń w ramach Programu Operacyjnego "Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013" (Dz.U. Nr 142, poz. 1163 ze zm.)

<sup>12</sup> Środek: 1.1. - Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej; 1.2. - Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej; 1.5. - Rekompensaty społeczno-gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką.

- niezapewnienie odpowiednich środków finansowych na dokonanie wypłat,
- otrzymywanie zleceń płatności z oddziałów regionalnych ARiMR w terminach powodujących wypłatę pomocy z naruszeniem obowiązujących wymogów lub zawierających błędne dane.

Zlecenia płatności realizowano zgodnie z § 45 ust. 1 rozporządzenia Ministra RiRW z dnia 26 czerwca 2009 r.<sup>13</sup>, tj. na podstawie decyzji o jej przyznaniu lub wniosków o płatność zgodnie z procedurami obowiązującymi w Centrali ARiMR.

**5.** Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do organizacji audytu i kontroli. Z 15 zaleceń przedstawionych po przeprowadzeniu zadania audytowego dotyczącego „kontroli administracyjnych oraz kontroli na miejscu dla wszystkich realizowanych osi w ramach Programu”<sup>14</sup>, w całości zrealizowano 13 zaleceń. Pozostałe zalecenia zostały wycofane decyzją Prezesa ARiMR, m.in. w wyniku konsultacji przeprowadzonych z Ministerstwem RiRW. W 2009 r. ARiMR nie planowała, nie typowała i nie przeprowadzała kontroli na miejscu. Natomiast do 30 listopada 2010 r. pracownicy oddziałów regionalnych ARiMR przeprowadzili 49 kontroli na miejscu w ramach osi priorytetowej 1, tj. 96% planowanej liczby kontroli. W 1 przypadku stwierdzono, że beneficjent nie zamontował na statku urządzenia, którego zakup dofinansowany został na podstawie zawartej umowy w ramach środka 1.3.

**6.** Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa sporządziła sprawozdania roczne z realizacji Programu (za 2008 i 2009 r.), które prawidłowo przekazane zostały Ministrowi RiRW.

Minister RiRW nie był informowany przez ARiMR o wszystkich przypadkach nieprawidłowości związanych z realizacją Programu, mimo obowiązku określonego w porozumieniu z 3 listopada 2008 r.<sup>15</sup> (§ 2 pkt 4) i umowie z 26 czerwca 2009 r. (§ 10 ust. 2). W kontrolowanym okresie, sporządzono i przekazano Ministrowi RiRW tylko 1 raport kwartalny o nieprawidłowościach. Zawarto w nim informację o naruszeniu przepisów prawa wspólnotowego na kwotę 56.820 zł (15.053,65 euro)<sup>16</sup>, które polegało na nieprzedstawieniu przez beneficjenta wymaganych dokumentów potwierdzających nieprowadzenie połowów w terminie, którego dotyczyła udzielona pomoc. Natomiast badanie dokumentacji 3 postępo-

<sup>13</sup> Rozporządzenie Ministra RiRW z dnia 26 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osi priorytetową 1 - Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej, zawartą w programie operacyjnym "Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013" (Dz.U. Nr 101, poz. 840 ze zm.)

<sup>14</sup> Audyt przeprowadzony w okresie od 13 listopada 2009 r. do 15 lutego 2010 r.

<sup>15</sup> Porozumienie zawarte 3 listopada 2008 r. na podstawie którego Minister RiRW powierzył ARiMR realizację zadań i obowiązków Instytucji Zarządzającej w zakresie środka 1.2.

<sup>16</sup> Pomoc udzielona na podstawie umowy nr 00370-61701-OR1100370/08 z 27 listopada 2008 r. z tytułu tymczasowego zaprzestania połowów (środek 1.2.)

wań windykacyjnych<sup>17</sup>, spośród 19 prowadzonych przez ARiMR w ramach środka 1.2.<sup>18</sup>, wykazało, że we wszystkich sprawach nie złożono dokumentów świadczących o nieprowadzeniu połowów. Przypadków tych nieprawidłowości nie zgłoszono Ministrowi RiRW.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Rozpatrywanie odwołań od decyzji przyznających pomoc w terminie 2 miesięcy od dnia ich otrzymania, z zachowaniem zasad określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego.
2. Wdrożenie systemu informatycznego zapewniającego funkcjonalność określoną w umowie z Ministrem RiRW.
3. Terminowe wypłacanie kwot przyznanych beneficjentom Programu.
4. Przeprowadzenie analizy windykowanych spraw dotyczących zrealizowanych w 2008 r. wypłat w ramach środka 1.2., w celu zgłoszenia do Instytucji Zarządzającej przypadków naruszenia przepisów prawa krajowego lub wspólnotowego.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Prezesa – w terminie miesiąca od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.

---

<sup>17</sup> Pomoc w łącznej kwocie 178,7 tys. zł udzielona na podstawie umów: 00260-61701-OR1600260/08 z 15 grudnia 2008 r. - 56.820 zł, 00280-61701-OR1600280/08 z 17 grudnia 2008 r. – 56.820 zł i 00281-61701-OR1600281/08 z 17 grudnia 2008 r. – 65.040 zł.

<sup>18</sup> Dotyczących odzyskania pomocy wypłaconej z tytułu tymczasowego zaprzestania połowów w 2008 r., o jednostkowej wartości przekraczającej równowartość 10,0 tys. euro.